

“ТАСДИҚЛАНГАН”
“Milliy banklararo protsessing markazi”

АЖ ягона акциядорининг

2025 йил 23 июндаги

8/2025-сонли қарори билан

“MILLIY BANKLARARO PROTSSESSING MARKAZI”
АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ

КУЗАТУВ КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМИ

Тошкент – 2025

1. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Ушбу Низом “Milliy Banklararo Protsessing Markazi” АЖ (бундан буён матнда - Жамият) Кузатув кенгашининг ҳуқуқий мақоми, ваколатлари, ҳуқуқи ва мажбуриятларини белгилайди.

1.2. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни ва бошқа норматив ҳуқуқий ҳужжатларга, шунингдек жамиятнинг Уставига мувофиқ ишлаб чиқилган.

1.3. Кузатув кенгаш Жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, қонунчиликка кўра Ягона акциядорнинг ваколат доирасига киритилган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

2. КУЗАТУВ КЕНГАШИНИНГ ВАКОЛАТЛАРИ

2.1. Кузатув кенгаш ваколатига қуйидагилар киради:

- жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чоратadbирлар тўғрисида жамият ижроия органининг ҳисоботини мунтазам равишда эшитиб борган ҳолда жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;
- қонунчиликка кўра масалаларни кўриб чиқиш ва тасдиқлаш учун ягона акциядор муҳокамасига киритиш;
- мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;
- жамиятнинг йиллик бизнес-режасини маъқуллаш;
- ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек ҳар чоракда унинг ҳисоботларини эшитиб бориш;
- жамият ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва жамият кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Жамият кузатув кенгаши ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;
- аудиторлик текширувини ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;
- жамиятнинг захира фондидан ва бошқа фондларидан фойдаланиш;
- жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;
- жамиятнинг шуъба ва тобе хўжалик жамиятларини ташкил этиш;
- қонунчилик ва жамият Уставида назарда тутилган тартибда мол-мулк сотиб олиш ва уни тасарруфдан чиқариш билан боғлиқ йирик битимларни тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;
- қонунчилик ва жамият Уставида назарда тутилган тартибда аффилланган шахслар билан битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;
- жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ

битимларни қонунчиликда белгиланган тартибда тузиш;

- жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш масалаларини, шунингдек жамият уставига жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш ҳамда жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайитириш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалаларни ҳал қилиш;

- қонунчиликка мувофиқ акцияларни жойлаштириш (ташқил этилган қимматли қоғозлар савдоларига чиқариш) нархини белгилаш;

- жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг ижроия органини (бошқарув) тузиш, унинг раҳбарини ва аъзоларини сайлаш (тайинлаш), уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек ижроия органига (бошқарувга) тўланадиган ҳақ ва компенсациялар миқдорини белгилаш;

- корпоратив бошқарув тизимини баҳолашни ўтказиш учун мустақил ташкилотни танлов асосида жалб этиш;

- эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштириш тўғрисида қарорлар қабул қилиш;

- қимматли қоғозлар чиқарилиши тўғрисида қарор ва эмиссия рисоласини тасдиқлаш;

- аввал рўйхатдан ўтказилган қимматли қоғозлар чиқарилишларига ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар киритиш тўғрисида қарор қабул қилиш ва ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар киритиш матнини тасдиқлаш.

2.2. Кузатув кенгашнинг ваколат доирасига қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

2.3. Кузатув кенгашнинг ваколатига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Ижроия (Бошқарув) органига берилиши мумкин эмас.

3. КУЗАТУВ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИ САЙЛАШ, ТАЙИНЛАШ ВА ВАКОЛАТИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ТУГАТИШ

3.1. Кузатув кенгашнинг аъзолари Ягона акциядор қарорига кўра уч йиллик муддатга сайланади.

3.2. Кузатув кенгашнинг сон таркиби 5 (беш) кишидан иборатдир.

3.3. Кузатув кенгаш таркибига сайланган шахслар чекланмаган тарзда қайта сайланиши мумкин.

3.4. Жамият Бошқаруви раиси ва аъзолари Кузатув кенгашга сайланиши мумкин эмас.

3.5. Жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар

Кузатув кенгаш аъзоси бўлиши мумкин эмас.

3.6. Жамиятинг шўъба ва тобе хўжалик жамиятларида меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар ва ушбу жамиятлар бошқарув органларининг аъзолари жамиятнинг Кузатув кенгашига сайланиши мумкин эмас.

3.7. Жамият Кузатув кенгаши аъзолари вазифасини бажаришдан қуйидаги ҳолатларда озод этилади:

- ёзма ариза берган тақдирда;
- белгиланган тартибда муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган деб топилган тақдирда;
- унга нисбатан озодликдан маҳрум этиш тўғрисидаги суднинг айблов ҳукми қонуний кучга кирган тақдирда;
- вафот этган тақдирда;
- соғлиғи ҳолатига ёки бошқа узрли сабабларга кўра вазифасини бажаришга қодир бўлмай қолган тақдирда.

3.8. Кузатув кенгаши аъзоларининг ваколатини муддатидан илгари тугатиш ягона акциядор қарори билан амалга оширилади.

4. КУЗАТУВ КЕНГАШ РАИСИ

4.1. Кузатув кенгашнинг Раиси Кузатув кенгаш аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан, ушбу кенгаш таркибидан Кузатув кенгаш аъзолари томонидан сайланади.

4.2. Кузатув кенгаши ўз Раисини Кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан қайта сайлашга ҳақли.

4.3. Жамият Кузатув кенгашининг Раиси унинг ишини ташкил этади, Кузатув кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади.

4.4. Кузатув кенгашининг Раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини Кузатув кенгашининг аъзоларидан бири амалга оширади.

5. КУЗАТУВ КЕНГАШНИНГ МАЖЛИСИ

5.1. Жамият Кузатув кенгашининг мажлиси Кузатув кенгашининг Раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, Кузатув кенгашнинг аъзолари, Бошқарув, шунингдек ички аудит хизмати ва акциядор талабига кўра чақирилиши мумкин.

5.2. Кузатув кенгаш мажлислари унинг раиси томонидан ҳар чоракда камида бир марта чақирилади. Йиғилишда мажбурий тартибда қуйидагилар кўриб чиқилади:

- Ижроия (Бошқарув) органининг жамиятнинг йиллик бизнес-режа кўрсаткичларининг бажарилиши ва ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилатган чора-тадбирлар тўғрисидаги, жамият таркибига кирувчи корхоналар

фаолияти юзасидан уларнинг тасдиқланган бизнес- режасига мувофиқ, бажарилган ишлар ва эришилган кўрсаткичлар тўғрисидаги ҳисоботлари;

- Йирик битим ёки аффилланган шахслар билан битим тузилиши, шу жумладан, ушбу битимларни тузишда қонун ҳужжатлари ва жамиятнинг ички ҳужжатларига риоя этилиши бўйича тафтиш комиссиясининг ҳулосалари;

- Ички аудит хизмати ҳисоботи ва бошқалар.

5.3. Жамиятда техник воситалар, Кузатув кенгаши аъзоларини идентификация қилиш воситалари мавжуд бўлган тақдирда, Кузатув кенгашнинг мажлислари видеоконференция алоқа тарзида ўтказилиши мумкин.

5.4. Кузатув кенгашнинг мажлисини ўтказиш учун кворум Кузатув кенгашига сайланган аъзоларнинг етмиш беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

5.5. Кузатув кенгашнинг мажлисида қарорлар мажлисда ҳозир бўлганларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади, қонунчилик ва жамият Уставида белгиланган ҳолатлар бундан мустасно. Кузатув кенгашнинг мажлисида масалалар ҳал этилаётганда Кузатув кенгашнинг ҳар бир аъзоси битта овозга эга бўлади.

5.6. Кузатув кенгаш аъзоларининг овози тенг бўлган ҳолларда Кузатув кенгашининг Раиси ҳал қилувчи овозга эга бўлади.

5.7. Жамиятнинг устав фондини (капиталини) кўпайтириш тўғрисидаги ва жамият Уставига тегишли ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги қарорлар Кузатув кенгаши томонидан бир овоздан қабул қилинади.

5.8. Кузатув кенгашнинг бир аъзоси ўз овозини Кузатув кенгашининг бошқа аъзосига ёки учинчи шахсга беришига йўл қўйилмайди.

5.9. Кузатув кенгашнинг мажлисида баённома юритилади. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг ўн кундан кечиктирмай тузилади.

5.10. Мажлис баённомасида қуйидагилар кўрсатилади:

- мажлис ўтказилган сана, вақт ва жой;
- мажлисда ҳозир бўлган шахслар;
- мажлиснинг кун тартиби;
- овоз беришга қўйилган масалалар, улар юзасидан ўтказилган овоз бериш яқунлари;

- қабул қилинган қарорлар.

5.11. Кузатув кенгаш мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этаётган кенгаш аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

5.12. Кузатув кенгаш мажлисининг баённомаси имзоланган куни Ижроия (Бошқарув) органига ижро этиш учун топширилади.

5.13. Кузатув кенгашнинг қарорлари сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) Кузатув кенгашнинг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши мумкин.

6. КУЗАТУВ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

6.1. Кузатув кенгаши аъзоси куйидаги ҳуқуқларга эга:

- Кузатув кенгаши мажлисида шахсан қатнашиш, йиғилишда муҳокама қилинаётган масала юзасидан сўзга чиқиш;
- Кузатув кенгаш қарорига кўра муайян давр учун жамиятнинг фаолияти, уни ривожлантириш режалари тўғрисидаги маълумотлар олиш;
- Ўз вазифаларини бажариб турган давр учун мукофот ва (ёки) Кузатув кенгашнинг аъзоси сифатида ўз вазифаларини бажариш билан боғлиқ харажатлар учун компенсация олиш;
- Қонунчиликда ва Уставда кўзда тутилган бошқа ҳуқуқлар;

6.2. Кузатув кенгаш қошида Кузатув кенгаш ва ижроия органи аъзолари, жамият ходимлари ва жалб этилган экспертлар (тегишли соҳа мутахассислари, соҳа олий таълим муассасалари ўқитувчилари ва бошқалар)дан иборат тегишли масалалар, шу жумладан, низоли вазиятларни аниқлаш ва ҳал этиш, аудит, кадрлар бўйича ва бошқа кўмиталар (ишчи гуруҳлари) ташкил этилиши мумкин;

6.3. Кузатув кенгаши аъзолари куйидагиларга мажбур:

- Жамият билан битим тузишда аффилиланган эканлиги тўғрисида тузилиши кутилаётган битим ҳақидаги маълумотларни, шу жумладан битимда иштирок этаётган шахслар, битим предмети тўғрисидаги маълумотларни, тегишли шартноманинг муҳим шартларини батафсил кўрсатган ҳолда ёзма билдириш юбориш орқали жамиятни хабардор этиши;
- Ўзининг лавозим мажбуриятларини ҳалол, шунингдек жамият манфаатлари йўлида у энг яхши деб ҳисоблайдиган усул билан амалга ошириш;
- Қонунчиликда ва Уставда кўзда тутилган бошқа мажбуриятлар.

6.4. Кузатув кенгаши аъзолари акциядор, Ижроия ва Назорат органлари аъзолари ўртасида ўзаро ишонч, ҳурмат, ҳисобдорлик ва назорат тамойиллари асосидаги ҳамкорликни таъминлайди.

6.5. Кузатув кенгаши аъзолари Жамият имкониятларидан (мулкӣ ва номулкӣ ҳуқуқлар, хўжалик фаолияти соҳасидаги имкониятлар, жамиятнинг фаолияти ва режалари тўғрисидаги ахборотлар ва х.к.) шахсий бойлик орттириш мақсадида фойдаланиш ҳуқуқига эга эмас.

7. КУЗАТУВ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

7.1. Жамият Кузатув кенгашининг аъзолари ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда Жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутади ҳамда қонун ҳужжатларида ва Уставида белгиланган тартибда ўз ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) учун жавобгар бўлади.

7.2. Агар бир нечта шахс жавобгар бўлса, уларнинг жамият олдидаги жавобгарлиги солидар жавобгарлик бўлади.

7.3. Жамиятга зарар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришда иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган Кузатув кенгаш аъзолари жавобгар бўлмайди.

8. КУЗАТУВ КЕНГАШИ ҚОШИДАГИ ҚЎМИТАЛАР ФАОЛИЯТИ

8.1. Энг муҳим масалаларни кўриб чиқиш ва Кузатув кенгашга тавсиялар тайёрлаш учун Кузатув кенгаши аъзолари орасидан қўмиталар ташкил этилиши мумкин.

8.2. Барча қўмиталарнинг фаолияти қўмита таркиби, ваколатлари, иш тартиби ҳамда аъзоларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари каби қоидаларни ўз ичига олган ички ҳужжатлар билан тартибга солинади.

8.3. Қўмиталар таркиби Кузатув кенгаш аъзоларидан иборат бўлади. Зарур ҳолларда қўмиталар ишига Ижро (Бошқарув) органлари аъзолари, жамият ходимлари ва ташқи экспертлар жалб этилиши мумкин.

8.4. Қўмиталар аъзолари Кузатув кенгаш Раисининг тавсияси асосида Кузатув кенгаш аъзоларидан уларнинг ваколат муддати даврига кўпчилик овоз билан сайланади. Кузатув кенгаши қўмита аъзолари орасидан қўмита раисини тайинлайди.

8.5. Қўмита мажлисида унинг аъзоларининг камида 2/3 қисми иштирок қилса, мажлис ваколатли ҳисобланади, бунда қўмита раиси иштирок этиши шарт. Мажлисида қарорлар оддий кўпчилик овоз билан қабул қилинади. Ҳар бир қўмита аъзоси бир овозга эга.

8.6. Қўмитанинг қарори мажлис баённомаси билан расмийлаштирилади. Ушбу баённома қўмита котиби томонидан юритилади ва у овоз беришда қатнашган аъзолари томонидан имзоланади.

9. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

9.1. Ушбу Низом ягона акциядор томонидан тасдиқланган кундан бошлаб кучга киради.

9.2. Мазкур Низомга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ягона акциядор қарорига асосан амалга оширилади.

9.3. Ушбу Низом талабларини бузган шахслар ўрнатилган тартибда жавобгар ҳисобланадилар.

9.4. Агар мазкур Низомнинг маълум бир қоидалари Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилиги ва/ёки жамиятнинг Уставига зид келиб қолса, ушбу қоидалар ўз кучини йўқотади ва ушбу қоидалар билан тартибга солинадиган масалалар бўйича мазкур Низомга тегишли ўзгартиришлар киритилгунга қадар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилиги ва/ёки жамият Уставига амал қилинади.